

Onze vrouwenstichtingen in Burundi zijn schoolvoorbeelden geworden van goed bestuur en maatschappelijke samenhang. Zij hebben enorm bijgedragen aan de verbetering van de landbouwproductie en hebben deze omgevormd tot onderdelen van een familiebedrijf.

EINDVERSLAG

1. PROJECTBESCHRIJVING

1.1 Naam begunstigde van het project: DUSABIKANE

Naam en functie contactpersoon: Mevrouw Seconde Nahayo, Voorzitter

1.2 Naam uitvoerende partner: AKARARO ASBL (stichting zonder winstoogmerk) belast met de uitvoering van het project.

Naam en functie contactpersoon: de heer Ernest Sendazirasa, Wettelijk vertegenwoordiger.

1.3 Naam project : Verstevinging van de economische en sociale capaciteiten van de vrouwen die in de stichtingen zitten en begeleiding van de vrouwenstichtingen

1.4 Datum start en einde project: van 01 juni 2018 t/m 31 maart 2020.

1.5 Locatie van het project, streek en land : Gemeente Mbuye, Provincie Muramvya, in Burundi in West Afrika.

1.6 Finale begunstigten en doel van het project¹ : De begunstigten van het project zijn 9 stichtingen voor vrouwen en meisjes samengesteld uit 221 bewoners van de heuvels van de gemeente Mbuye. De finale begunstigten zijn alle mensen die behoren tot de gezinnen van deze bewoners waarbij ervan uitgegaan wordt dat elk gezin bestaat uit 6 personen wat de uiteindelijke begunstigten brengt op een aantal van 1326 personen.

2. EVALUATIE UITVOERING ONDERDELEN VAN HET PROJECT

2.1 Achtergrond van de uitvoering van het project

Het Project « Verstevinging van de economische en sociale capaciteiten van de vrouwen verenigd in de stichtingen en begeleiding van de vrouwenstichtingen» is het resultaat van het voorgaande project dat in deze zone is gerealiseerd. Toen hebben de overwegend vrouwelijke begunstigten de wens uitgesproken om zich in stichtingen te verenigen. Dit project werd gekenmerkt door het doel om de capaciteiten van de vrouwenstichtingen in de landbouwproductie te versterken.

De doelstellingen van het project waren:

Algemene doelstelling :

Een bijdrage leveren aan de inkomensverbetering via de verhoging van de landbouwproductie en de versterking van de rol van de vrouw in de gemeenschap.

Specifieke doelstelling 1 : Versterken van de productiecapaciteiten van de vrouwenstichtingen die betrokken zijn op het gebied van de gecombineerde landbouw-veeteelt;

---

¹ De “doelgroepen” zijn de groepen/entiteiten waarop het project een directe en positieve bijdrage levert zijnde de Doelstelling van het Project, en de “finale begunstigten” zijn degenen die op de lange termijn van het project zullen profiteren binnen hun samenleving of een sector.

Specifieke doelstelling 2 : Versterken van de kwaliteiten van de vrouwen en meisjes die zijn verenigd in de stichtingen door ze vertrouwd te maken met de planning en de bedrijfsvoering van nieuwe projecten die inkomsten genereren.

Het project is effectief gestart op 01 juni 2018 en heeft gelopen tot eind maart 2020. De begunstigden zijn ermee bezig geweest in de vier kweekseizoenen, 2019A ; 2019B ; 2019C en voor de drasvelden in 2020A en 2020B.

Dit verslag beschrijft hetgeen tot stand is gebracht gedurende de gehele projectperiode. De uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen tot de volgende resultaten :

1. De bedrijfsvoering, de coördinatie en het functioneren van het project zijn verzekerd.
2. De landbouwproductie van de gesteunde stichtingen is toegenomen.
3. De leiding van de gesteunde stichtingen is verbeterd.

In de volgende paragrafen laten wij zien wat tot stand is gebracht en de daarmee gepaard gaande feitelijke resultaten en veranderingen

R1. Het beheer, de coördinatie en het functioneren van het project zijn verzekerd

Het projectteam is verder gegaan met de coördinatie van de activiteiten om de doorgang op locatie veilig te stellen. Iedere maand wordt een coördinatievergadering gehouden. Voorafgaand aan de vergadering wordt een bezoek gebracht aan de locatie om de vorderingen van de werkzaamheden ter plekke te bekijken. In deze periode zijn 18 vergaderingen gehouden. Op deze manier is het systeem van rapportage en de verzameling van de gegevens vergemakkelijkt.

R2. De landbouwproductie en de inkomsten van de gesteunde stichtingen zijn toegenomen

Tijdens de projectperiode hebben de stichtingen zich met name geconcentreerd op de werkzaamheden die thuishoren in de desbetreffende seizoenen en afhankelijk van de behoeften van elke stichting. Voor het seizoen 2019A hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd :

1) Herstel van de vruchtbaarheid van de bodem en de bescherming tegen erosie

Er zijn bijeenkomsten georganiseerd voor de bewustmaking van de leden van de stichtingen voor de noodzaak van het maken en vullen van compostkuilen voor de productie van organische mest. De landbouw instructeurs helpen ze om hoogtelijnen te trekken. Vanuit dit gezichtspunt hebben de leden van de stichtingen, om de vruchtbaarheid van de bodem te herstellen, kalk (dolomiet) verspreid om de bodem zoveel mogelijk te ontzuren, vooral omdat de grond voor het eerst opengelegd wordt.

2) Middelen die ter beschikking zijn gesteld aan de stichtingen om de productie te verbeteren

Naast de voorbereidende werkzaamheden om de bodem geschikt te maken, heeft het project organische mest en kunstmest ter beschikking gesteld aan de stichtingen om een goede productie mogelijk te maken. De leden van de stichtingen gaven de voorkeur aan aardappel, bonen en mais voor de landbouw. De oogst was goed en de begunstigden waren tevreden.

Het project heeft tevens dieren ter beschikking gesteld voor de veeteelt. 100 varkens zijn verdeeld over de begunstigden die als de meest behoeftigen werden gezien. Het project heeft ook een kleine mobiele apotheek geplaatst voor de behandeling van ziekten die deze dieren zouden kunnen bedreigen.

Voor het seizoen 2019B concentreerden de projectwerkzaamheden zich niet alleen op de voorbereiding maar ook op de oogst van de mais en de bonen die in seizoen 2019A zijn gezaaid.

De leden van de stichtingen hebben niet alleen in seizoen 2019B geoogst wat in seizoen 2019A was gezaaid, maar zij hebben ook andere producten gezaaid die in dat seizoen tegelijk kunnen worden gezaaid. Het gaat hier om mais, graan, bonen en sommigen ook aardappelen.

In het begin van het kweekseizoen 2019C werd vooral gewerkt aan de oogst, het wassen en het opslaan van het graan.

Aan het begin van het kweekseizoen 2020A hebben de vrouwenstichtingen voornamelijk de voorbereidingswerkzaamheden van dit grote kweekseizoen weer opgestart. Ondersteund door Dusabikane en Akararo hebben zij de gronden bewerkt die ze gepacht hebben. De huur van de gronden en de aanschaf van organische mest en kunstmest zijn bekostigd met de verkoop van de oogsten van het seizoen 2019B. Deze oogsten hebben ze bewaard, zodat de prijs hoger was in vergelijking tot de prijs in de oogstperiode. Akararo en Dusabikane hebben steun gegeven voor de aankoop van zaaigoed van goede kwaliteit om een goede oogst te krijgen.

Aangezien het bouwland heel uitgestrekt is hebben Akararo en Dusabikane steun moeten geven voor productiemiddelen om een betere oogst te krijgen.

Als conclusie kunnen we stellen dat het project de leden van de stichtingen goed heeft gesteund hetgeen bevestigd is door de begunstigden. « De oogst was goed vooral de bonen van het seizoen 2019B dankzij de controles en adviezen van de instructeurs die Akararo had gestuurd. Wij zijn heel blij met deze zo belangrijke ondersteuning. Wij hebben een belangrijke stap gezet in de sectoren van de landbouw en de veeteelt. Onze families zijn nu niet kwetsbaar voor ziekten als gevolg van slechte voeding, vooral dankzij de ondersteuning van de landbouw instructeurs. Een deel van onze oogst is gebruikt om onze families te voeden en een ander deel is gebruikt om andere projecten te realiseren. »

R3. De leiding van de stichtingen die wij steunen is verbeterd.

Vanaf het begin van het project is een sociaal-econoom in dienst genomen om de bekende vrouwenstichtingen te begeleiden.

Overzicht : Aantallen leden van de vrouwenstichtingen

Nr	Naam stichting	Heuvel	Aantal leden (allen vrouw)
1.	Kerebuka Mu bikorwa	Teka	24
2.	Majambere	Mbuye	24
3.	Twitezimbere	Birwana	23
4.	Terimbere	Buhangura	23
5.	Girumwete	Birwana	21
6.	Koraneza	Buhangura	26
7.	Turwanyubukene	Buyaga	33
8.	Twungubumwe	Buyaga	22
9.	Abasangirakiyago	Kirika	25
Totaal			221

De begeleiding bestond eruit om de stichtingen officieel in te schrijven en ze vervolgens in te werken om op korte termijn werkzaamheden te kunnen verrichten die inkomsten opleveren.

Akararo heeft ervoor gezorgd dat deze verschillende stichtingen konden worden opgericht en samen als een coöperatie kunnen functioneren. Al deze stichtingen zijn feitelijk:

☞ **Vertegenwoordigende organen,**

☞ **Die al twee jaar winstgevende werkzaamheden verrichten, zoals in het overzicht hieronder te zien is :**

Overzicht : Voornaamste activiteiten van de vrouwenstichtingen dankzij onze ondersteuning

Nr	Naam stichting	Heuvel	Activiteit bevorderd door de stichting
1.	Kerebuka Mu bikorwa	Teka	Productie van mais, boon, aardappel
			Verkoop bonen
2.	Majambere	Mbuye	Productie mais, aardappel, tarwe
			Verkoop bonen en aardappel
3.	Twitezimbere	Birwana	Productie mais, bonen
			Verkoop bananenbier
4.	Terimbere	Buhangura	Productie mais, bonen, aardappel
			Winkel voor gangbare levensmiddelen
5.	Girumwete	Birwana	Productie mais, bonen, aardappel
			Verkoop bananenbier
6.	Koraneza	Buhangura	Productie mais, bonen, aardappel
			Verkoop bananenbier
7.	Turwanyubukene	Buyaga	Productie mais, bonen, aardappel
			Verkoop bananenbier
8.	Twungubumwe	Buyaga	Productie mais, bonen, aardappel
			Verkoop bananenbier
9.	Abasangirakiyago	Kirika	Productie mais, bonen, aardappel

Deze activiteiten waarmee inkomsten worden gegenereerd, kunnen we in twee categorieën onderscheiden :

- Landbouwactiviteiten,
- Activiteit waarbij de landbouwproducten (bananenbier, banaan of bonen) of gangbare consumptieartikelen worden verkocht.

Hun inkomen is duidelijk verbeterd zoals het saldo op hun bankrekening laat zien.

Overzicht : Banktegoeden van de vrouwenstichtingen

Nr	Naam stichting	Heuvel	Aantal leden (allen vrouw)	Bedrag op rekening (Fbu)
1.	Kerebuka Mu bikorwa	Teka	24	430 000
2.	Majambere	Mbuye	24	300 000
3.	Twitezimbere	Birwana	23	190 000
4.	Terimbere	Buhangura	23	38 000
5.	Girumwete	Birwana	21	136 000
6.	Koraneza	Buhangura	26	31 600
7.	Turwanyubukene	Buyaga	33	70 000
8.	Twungubumwe	Buyaga	22	50 000
9.	Abasangirakiyago	Kirika	25	560 000
Totaal			221	1 805 600 (€820)

2.2 Bereikte resultaten

Het staat vast dat dit project significante resultaten heeft opgeleverd voor de begunstigden. Zij staan al in de rij voor de productie in de volgende sectoren :

1. Maissector

Mais is een heel belangrijk gewas in het leven van volkeren. Het is niet alleen goed te conserveren maar ook goed te verwerken.

2. Bonensector

De boon is van oudsher een voedingsgewas dat door het gezin veel wordt gegeten. Het is een populaire groente want hij verschaft geld aan de gezinnen bij verkoop op de markt. Het is een veel gebruikt basisproduct.

3. Aardappelsector

Dit is een gewas met een goede opbrengst, want aardappelen worden veel verkocht aan mensen met geld dus dat levert inkomsten op voor de leden van de stichtingen.

4. Graansector

Deze sectoren zijn ontwikkeld door de leden van de stichtingen die wij ondersteunen en wij rekenen erop dat zij hiermee doorgaan, zodat zij dit concept in de toekomst nog verder gaan uitbouwen.

De impact van onze steunmaatregelen voor de vrouwenstichtingen is significant :

- Een toename van meer dan 50 % bij de productie van alle levensmiddelen. Bepaalde vrouwen hebben gerapporteerd dat zij voor de eerste keer behoorlijke hoeveelheden naar de markt konden brengen, nadat de gezinnen ook al voorzien waren van voeding;
- De correlatie tussen landbouw en veeteelt begint zich af te tekenen. De organische mest afkomstig van de huisdieren die zijn geschonken door Akararo;
- Omdat de steun werd gegeven aan de vrouwenstichtingen, hadden de vrouwen het beheer over de productie in tegenstelling tot de gebruikelijke gang van zaken

Een permanent uitwisselingskader is opgezet door de vrouwen dat dient als een goede school voor het delen van kennis en een goed ontplooiingsklimaat.

*****